

KNN: Rozpoznání matematických rovníc

Jakub Málek
Tomáš Milostný
Marek Večeřa

18. května 2025

`{xmalek17,xmilos02,xvec31}@vutbr.fit.cz`

Akademický rok 2024/2025

Obsah

1	Úvod	3
2	Popis úlohy	3
3	Přehled existujících řešení	3
4	Popis vlastního řešení	5
4.1	Experimenty	5
4.2	Výsledky ~ Evaluace (Kvantitativní vs. kvalitativní)	5
5	Závěr ~ Takeaway messages	5
6	Závěr	6
7	Kuba CHATGPT	6
	Zdroje	7

1 Úvod

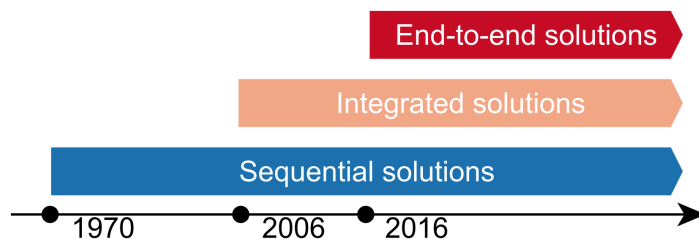
Tento dokument popisuje problematiku a řešení rozpoznání matematických rovnic. Jedná se o velmi aktuální téma, které se v posledních letech stalo předmětem mnoha výzkumů a aplikací. Rozpoznávání matematických vzorců je důležité pro automatizaci různých úloh, jako je převod tištěných nebo ručně psaných vzorců do digitálního formátu, což usnadňuje jejich zpracování a analýzu.

2 Popis úlohy

Úkolem projektu je vytvoření a natrénování modelu pomocí strojového učení, který bude schopný rozpoznat obrázky matematických výrazů na vstupu a převést je do strojového zápisu. Formát vstupních obrázků jsme si zvolili jako obrázky ručně psaných rovnic, které budou následně převedeny do formátu LaTeX – **offline recognition**.

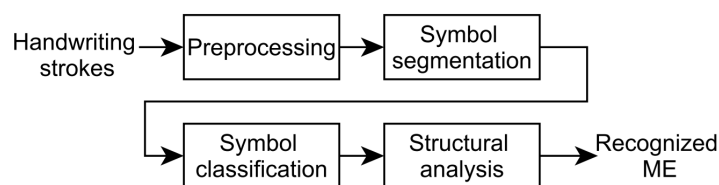
3 Přehled existujících řešení

V celé historii problematiky rozpoznávání ručně psaných matematických rovnic se objevily tři odlišné přístupy 1. Na počátku se jednalo o jednodušší více přímočaré metody označované jako sekvenční řešení [1].

Obrázek 1: Časový vývoj různých metod pro rozpoznávání matematických vzorců

Sekvenční řešení použijí princip dekompozice a tuto metodu lze rozložit do několika částí (obrázek 2). Modely pracující na tomto principu nejprve (1) rozpoznají jednotlivé symboly a následně provedou (2) strukturní analýzu, kde jednotlivé symboly poskládají do celého výrazu. Rozpoznávání symbolů lze pak dále rozložit na segmentaci jednotlivých symbolů a jejich klasifikaci. Tato metoda o několika krocích má ale nevýhodu v akumulaci chyb během výpočtu jednotlivých kroků.

Obrázek 2: Diagram postupu sekvenčního řešení

Integrovaná řešení: generují množinu symbolických hypotéz a následně pomocí strukturní analýzy vyberou tu nejlepší na základě znalosti odpovídající gramatiky a sémantiky. Tento přístup je složitější a vyžaduje více výpočetních prostředků, ale může poskytnout lepší výsledky v případě složitějších vzorců.

Zatímco předchozí dvě metody řešení problematiky rozpoznávání matematických rovnic byly v posledních dekáдах studovány důkladně, **end-to-end řešení** na principu **encoder-decoder** se začaly objevovat relativně nedávno. Tento přístup se snaží vyřešit problém rozpoznávání vzorců jako celek, bez rozdělení na jednotlivé části. Používá hluboké učení a neuronové sítě bez jakékoliv znalosti konkrétní domény pro tvorbu modelu – **data-driven** přístup. Enkodér převede vstup na latentní reprezentaci a dekodér extrahuje skrytou reprezentaci za pomoci attention mechanismu a generuje výstupní sekvenci.

Jeden z prvních návrhů konkrétní architektury se skládal z VGG sítě, která sloužila jako enkodér [2]. Model dále využíval GRU jako dekodér. Takto navržený systém disponuje přesností okolo 45 % na datasetech CROHME (Competition on Recognition of Handwritten Mathematical Expressions (HME)), které jsou standardem evaluace modelů pro rozpoznávání matematických vzorců. Použitá evaluační metrika je expression recognition rate/accuracy, která vyhodnocuje správnost modelu jak z pohledu jednotlivých symbolů, tak i celkové struktury. Jako správný se výstup považuje v případě, že celkový počet chyb v jednom výstupu není více než 3.

Vylepšení původního návrhu architektury dále zahrnovaly nahrazení VGG sítě a použité DenseNet (densely connected conv. network) jako enkodéru [3]. Ve článku [4] představují end-to-end řešení: kaskáda CNN - feature extractor, BLSTM - encoder a LSTM s attention mechanismem jako dekodér.

V posledním ročníku soutěže CROHME 2023 se objevilo několik návrhů. Vítězný tým představil model skládající se z vrstev CNN a BLSTM pro enkodér a dekodér v podobě attention mechanismu (expression recognition rate 86.95 %).

Další účastníci se řešení používá DenseNet jako enkodér a 2 různé řešení dekodéru: bi-directional tree decoder a klasický dekodér. S tímto přístupem vznikají 2 modely, jejichž spojením vzniká hybridní model (expression recognition rate 86.95 %).

Poslední model představený v soutěži, který uvedeme v této kapitole je složen ze 2 částí: obrazový model – CRNN architektura přetrénovaná na CTC loss funkci, a jazykový model – LSTM architektura trénovaná pro predikci dalšího LaTeX tokenu (expression recognition rate 75.55 %).

Týmy mají pro tvorbu řešení k dispozici online i offline datasety, které důmyslně používají

spolu s augmentací a generování offline dat z online datasetu pro zlepšení výsledků.

[5]

4 Popis vlastního řešení

4.1 Experimenty

4.2 Výsledky ~ Evaluace (Kvantitativní vs. kvalitativní)

5 Závěr ~ Takeaway messages

6 Závěr

Tato dokumentace popisuje strukturu a implementaci projektu KNN-Math. Projekt je navržen modulárně, což umožňuje snadnou údržbu a rozšiřování. Implementovaný systém používá algoritmus k-nejbližších sousedů pro rozpoznávání matematických symbolů a převod do LaTeX formátu.

7 Kuba CHATGPT

Tak víc než toto nemám :/

Jistě, zde je shrnutí průběhu experimentů a výsledků:

První pokusy (malý batch, limit dat, základní augmentace), , Batch size: 16, Epochs: 5, Limit: 1000 vzorků, Výsledek: Train accuracy: až 1.0 (100%), Train loss: 0.4592, Val accuracy: 0.0355 (3.55%), Val loss: 5.1749, , Závěr: Model se naučil trénovací data nazpaměť, ale na validaci selhával (overfitting).,

Zvětšení batch, více dat, zvýšený dropout, regularizace, , Batch size: 32–128, Dropout: 0.7 → 0.5, Weight decay: 0.01–0.02, Label smoothing: 0.1–0.3, Learning rate: 1e-4 → 1e-5 (příliš nízký nefungoval), Výsledek: Train accuracy: 0.3141 (31.41%) po 4 epochách (batch 128), Val accuracy: 0.0178 (1.78%), Train loss: 1.1588, Val loss: 7.5405, , Závěr: Overfitting se snížil, ale validace stále velmi slabá.,

Oprava resize a paddingu, fixní výška 80, šířka 256, , Vstupní obrázky: [3, 80, 256], Batch size: 128, Epochs: 5 (test), plánováno 67–100 (celonoční běh), Výsledek: Epoch 1: Train loss: 1.0333, Train accuracy: 0.3446, Val loss: 6.2991, Val accuracy: 0.0000, , Epoch 2: Train loss: 0.8438, Train accuracy: 0.4296, Val loss: 6.7513, Val accuracy: 0.0178, , , Závěr: Model se učí, trénovací přesnost roste, validace je stále velmi nízká, ale už není nulová.,

Technické úpravy Opraven resize s poměrem stran, Padding na fixní šířku, Opraveno stackování batchů, Opraven import a použití F.pad

Zdroje

- [1] ZHELEZNIAKOV, Dmytro; ZAYTSEV, Viktor; RADYVONENKO, Olga. Online Handwritten Mathematical Expression Recognition and Applications: A Survey. *IEEE Access*. 2021, roč. 9, s. 38352–38373. Dostupné z DOI: [10.1109/ACCESS.2021.3063413](https://doi.org/10.1109/ACCESS.2021.3063413).
- [2] ZHANG, Jianshu; DU, Jun; ZHANG, Shiliang; LIU, Dan; HU, Yulong; HU, Jinshui; WEI, Si; DAI, Lirong. Watch, attend and parse: An end-to-end neural network based approach to handwritten mathematical expression recognition. *Pattern Recognition*. 2017, roč. 71, s. 196–206. ISSN 0031-3203. Dostupné z DOI: [10.1016/j.patcog.2017.06.017](https://doi.org/10.1016/j.patcog.2017.06.017).
- [3] ZHANG, Jianshu; DU, Jun; DAI, Lirong. Multi-Scale Attention with Dense Encoder for Handwritten Mathematical Expression Recognition. In: *2018 24th International Conference on Pattern Recognition (ICPR)*. 2018, s. 2245–2250. Dostupné z DOI: [10.1109/ICPR.2018.8546031](https://doi.org/10.1109/ICPR.2018.8546031).
- [4] LE, Anh Duc; NAKAGAWA, Masaki. Training an End-to-End System for Handwritten Mathematical Expression Recognition by Generated Patterns. In: *2017 14th IAPR International Conference on Document Analysis and Recognition (ICDAR)*. 2017, sv. 01, s. 1056–1061. Dostupné z DOI: [10.1109/ICDAR.2017.175](https://doi.org/10.1109/ICDAR.2017.175).
- [5] XIE, Yejing; MOUCHÈRE, Harold; SIMISTIRA LIWICKI, Foteini; RAKESH, Sumit; SAINI, Rajkumar; NAKAGAWA, Masaki; NGUYEN, Cuong Tuan; TRUONG, Thanh-Nghia. ICDAR 2023 CROHME: Competition on Recognition of Handwritten Mathematical Expressions. In: FINK, Gernot A.; JAIN, Rajiv; KISE, Koichi; ZANIBBI, Richard (ed.). *Document Analysis and Recognition - ICDAR 2023*. Cham: Springer Nature Switzerland, 2023, s. 553–565. ISBN 978-3-031-41679-8.
- [6] LI, Zhe; JIN, Lianwen; LAI, Songxuan; ZHU, Yecheng. Improving Attention-Based Handwritten Mathematical Expression Recognition with Scale Augmentation and Drop Attention. In: *2020 17th International Conference on Frontiers in Handwriting Recognition (ICFHR)*. 2020, s. 175–180. Dostupné z DOI: [10.1109/ICFHR2020.2020.00041](https://doi.org/10.1109/ICFHR2020.2020.00041).